

KalDer

**SAĞLIK MESLEKLERİNİN
TANITIM PANELİ**

**DİŞ PROTEZ
TEKNİKERLİĞİ**

DİŞ PROTEZ TEKNİKERLİĞİ

Diş protez teknikeri, Diş hekiminin verdiği ölçülere göre hastanın eksik olan diş ve ağız dokularını tamamlayan ve düzenleyen, protez ve diş köprülerini yapan kişidir.

İsviçre'de bir tarlada yapılan bir kazı sırasında, 15. yüzyıldan kalma olduğu saptanan bir takım takma diş bulundu. Bu takımda, hem alt, hem de üst dişler vardı. Kemikten oyularak yapılan takma dişler, kirişlerle birbirine tutturulmuştu. Bu takma dişin, daha çok estetik amaçlarla yaptırıldığı ve yemek saatlerinde çıkarıldığı sanılıyor.

DİŞ PROTEZLER NASIL YAPILIR

- Diş hekimleri tarafından hasta ağızından silikon ve akrilik esaslı ölçü maddeleri ile ağız ölçüsü alınır.
- Daha sonra bu ölçünün içerisine sert alçı dökülerek, alçıdan çenenin modeli oluşturulur
- Oluşturulan alçı model üzerinde yapılan diş protezler daha sonra hasta ağızına takılır.

DİŞ PROTEZ ÇEŞİTLERİ

SABİT PROTEZLER :

- 1- Kron Kaplama :** Dolgu ile estetik ve fonksiyonu sağlanamayan dişlerde, dişin küçültülüp doğal şekline uygun görüntü ve sağlamlık kazandırılmasıdır.
- 2- Köprü :** Bir veya birden fazla diş eksikliğinde, komşu dişlerin küçültülüp üzerine yapılan özel kaplamalardan destek alınarak ara boşlukların doldurulması işlemidir. Böylelikle boşluğa gelecek çiğneme basıncını kesilen komşu dişler paylaşır.

DİŞ PROTEZ ÇEŞİTLERİ

Full metal : Daha çok arka azı diş bölgesinde yeterli mesafe olmadığı zaman ve çiğneme basıncına azami dayanıklılık istendiğinde tercih edilir.

Metal alt yapıli porselen : Porselenin altında kullanılan metal direnç sağlamak içindir, ancak ışık geçirgenliği olmadığı için metal alt yapı porselenin estetiğini adeta gölgeler. Metal zamanla dişetlerinde renklenme yapabilir, bazı metal cinsleri hassas bünyelerde alerji nedenidir.

DİŞ PROTEZ ÇEŞİTLERİ

- **Zirkonyum alt yapı porselen** : Zirkon alt yapı ışık geçirgenliği sayesinde doğal dişlere daha yakın estetik elde ederken dayanıklılığı da korur. Dokulara daha uyumludur. Daha pahalıdır.
- **Empress (sıkıştırılmış / güçlendirilmiş porselen)**
Doğala yakın görünüm için diğer yöntemlerden biridir, ancak uzun köprülerde dayanıklılığı azdır. Dokulara daha uyumludur. Daha pahalıdır

DİŞ PROTEZ ÇEŞİTLERİ

- **İmplant destekli protezler :**

Ağızda diş eksikliği durumunda çene kemiğine titanyum implant yerleştirilerek yapılır. İki çeşitlidir. Bunlardan ilki hareketli total protez kullanan hastaların protezlerini sabit proteze çevirme yöntemidir. Bu durumda hasta sadece 2 adet implantla hareketli total protezini stabil hale getirebilir.

İkinci yöntemde ise, Günümüzde daha çok tercih edilen implant sayısı artırılarak yapılan tamamen sabit protezlerdir. doğal diş formunda son derece estetik protezlere kavuşan hastaların özgüvenini de arttırmaya yardımcı olur. Total dişsizlik durumlarında uygulanan bu protez yönteminin başarısında teknisyenin payı yüksektir.

DİŞ PROTEZ ÇEŞİTLERİ

HAREKETLİ PROTEZLER:

Sabit protez yapılamayan kısmi ya da tam dişsizlik vakalarında tercih edilirler. Bu tarz protezlerin kullanımında hastaların konforunu ve estetiğini arttırmak için değişik uygulamalar kombine edilebilmektedir.

1- Tam Protez (Total / Damak Protez) : Ağızdaki tüm dişler kaybedildiğinde damaklardan destek alınarak yapılan protezlerdir.

DİŞ PROTEZ ÇEŞİTLERİ

2- Parsiyel Protez (Kısmi / Bölümlü Protez) Kısmi diş eksikliğinde köprü gibi sabit protezlerin yapılamadığı durumlarda eksik bölgelerin üzerine yumuşak dokudan destek alacak şekilde oturan ve var olan dişlerden çeşitli yöntemlerle destek alınan protez çeşididir.

DİŞ PROTEZ ÇEŞİTLERİ

- **Ortodontik Apereyler** : Çene ve dişlerdeki fonksiyonel bozuklukların, şekil bozukluklarının ve dişlerdeki çapraşıklıkların düzeltilmesi için kullanılan protezlerdir.

DİŞ PROTEZ TEKNİKERİNİN GÖREVLERİ

- Diş hekimince alınan ağız kalıbı üzerine alçı ile suyu karıştırarak yaptığı hamuru dökerek, alçı model elde eder,
 - Alçı kalıptan akrilik denilen maddeyi çıkarır,
 - Diş hekimince yapılan provadan gelen dişleri mumlayarak diş eti şeklini verir,
 - Dişleri mum kalıbın yerine plastik kalıba yerleştirir (mufta safhası),
 - Kalıptan çıkardıktan sonra, tesviye (fazlalıkların alınması) işlemini yapar,
 - Protez cilası yapar,
 - Kırılan protezleri tamir eder,
 - Kron köprü yapar,
 - Çarpık dişlerin düzeltilmesi için gereken malzemeleri hazırlar (bağlama kanalları),
 - Kullandığı aletlerin bakımını yapar.

MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ ÖZELLİKLER

- Diş protez teknisyeni olmak isteyenlerin;
 - El becerisine sahip,
 - Göz ve ellerini eşgüdümle kullanabilen,
 - Şekil ve uzay ilişkilerini görebilme yeteneğine ve estetik görüşe sahip,
 - Renkleri ayırdedebilen,
 - Ayrıntılara dikkat edebilen kimseler olmaları gerekir.

- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Diş protez teknisyenleri, diş laboratuvarlarında görev yaparlar. Çalışma ortamı farklılık gösterebilir. Metal döküm ve metal tesviye işlerinin yapıldığı laboratuvarlar tozlu ve gürültülü olabilir. Akrilik ve porselen çalışması yapılan kısımlar temiz ortamlardır. Hareketli protez yapımında kullanılan akrilik maddeler kansorejen özelliği taşıdığından, yine sabit ve hareketli iskelet protezlerde kullanılan metallerin tesviyesi sırasında kullanılan metal tozları sağlığa zararlı olduğundan Diş Protez Laboratuvarlarının havalandırmaları çok iyi olmak zorundadır. Birinci derecede malzeme ve aletlerle çalışılır. Diş Protez teknisyenleri Diş hekimleri ile iletişim içinde görev yaparlar.

- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Diş protez teknisyenleri özel diş laboratuvarlarında, kliniklerde ve kamu ve özel hastanelerde iş bulabilirler. Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde iş bulma şansları biraz azdır.

KAYIT VE KABUL KOŞULLARI

- Mesleğin eğitimine girebilmek için, Lise veya dengi okul mezunu olmak, Meslek liselerinin "Ağız Diş Sağlığı, Diş Protez Teknolojisi, Sağlık Kurumları İşletmeciliği" alanından mezun olanlar "Diş Protez Teknolojisi" önlisans programına sınavsız geçiş için başvurabilirler. Ortaöğretim Başarı Puanları, okul türleri, Mesleki ve Teknik Eğitim Bölge'leri (METEB) ve mezuniyet yılları dikkate alınarak kontenjan dahilinde yerleştirilebilirler.
- Meslek liselerin diğer alanlarından veya genel liselerden mezun olanlar/olacaklar kişilerin ÖSYM tarafından yapılan Yükseköğretime Geçiş Sınavına (YGS) girmeleri ve yeterli "YGS-2" puanı almaları gerekir. Eğitim süresi 2 yıldır.

Üniversite Adı	Yüksekokul	Programın Adı	Puan Türü	Genel Kont.	Minimum Puanı
Hacettepe Üni.	Sağlık HMYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	20	400,65000
Hacettepe Üni.	Polatlı Sağ. HMYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	20	363,90000
Turgut Özal Üni.	Sağlık Bil. MYO	Dis Protez Teknolojisi (Tam Burslu)	YGS-2	4	351,88883
İstanbul Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	30	329,55047
Çukurova Üni.	Sağlık HMYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	25	318,85757
Dicle Üni.	Atatürk Sağ. HMYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	20	315,33553
Marmara Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	40	290,40221
Süleyman Demirel	Isparta Sağ. HMYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	40	282,92599
Gaziantep Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	30	281,63126
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (%75 Burslu)	YGS-2	2	279,38431
İstanbul Medipol Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (Tam Burslu)	YGS-2	2	278,92227
Atatürk Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	30	274,75929
Kırıkkale Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	35	273,89217
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (Tam Burslu)	YGS-2	7	267,99752

Cumhuriyet Üni.	Sağlık HMYO	Dis Protez Teknolojisi	YGS-2	20	267,91020
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (IÖ) (Tam Burslu)	YGS-2	6	265,96904
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (Tam Burslu)	YGS-2	6	260,49952
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (IÖ) (%75 Burslu)	YGS-2	2	259,02278
Nişantaşı Üni.	Nişantaşı MYO	Dis Protez Teknolojisi (Tam Burslu)	YGS-2	6	257,08820
Beykent Üni.	Meslek YO	Dis Protez Teknolojisi (Tam Burslu)	YGS-2	6	255,71378
Avrasya Üni.	Meslek YO	Dis Protez Teknolojisi (Tam Burslu)	YGS-2	6	248,39174
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (%50 Burslu)	YGS-2	8	238,15122
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (IÖ) (Tam Burslu)	YGS-2	6	230,05777
İstanbul Medipol Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (%50 Burslu)	YGS-2	18	229,93849
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (%50 Burslu)	YGS-2	4	223,42868
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (IÖ) (%50 Burslu)	YGS-2	7	211,04788
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (IÖ) (%50 Burslu)	YGS-2	4	210,21698
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (%25 Burslu)	YGS-2	7	205,49607
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (IÖ) (%25 Burslu)	YGS-2	6	200,01447

Turgut Özal Üni.	Sağlık Bil. MYO	Dis Protez Teknolojisi (Ücretli)	YGS-2	26	198,22832
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (Ücretli)	YGS-2	40	184,71737
Niğantaşı Üni.	Niğantaşı MYO	Dis Protez Teknolojisi (Ücretli)	YGS-2	54	180,08358
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (%25 Burslu)	YGS-2	10	179,77911
Avrasya Üni.	Meslek YO	Dis Protez Teknolojisi (Ücretli)	YGS-2	54	177,37660
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (İÖ) (Ücretli)	YGS-2	40	176,20433
İstanbul Gelişim Üni.	İstanbul Gel. MYO	Dis Protez Teknolojisi (İÖ) (%25 Burslu)	YGS-2	10	172,24543
Beykent Üni.	Meslek YO	Dis Protez Teknolojisi (Ücretli)	YGS-2	54	171,47712
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (İÖ) (Ücretli)	YGS-2	39	163,18252
İstanbul Aydın Üni.	Sağlık Hiz. MYO	Dis Protez Teknolojisi (Ücretli)	YGS-2	46	162,10501

PROGRAMDA OKUTULAN DERSLER

	Ders Adı	Ders Türü	DERS	UYGULAMA	AKTS
1	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	Zorunlu	2	0	2
2	İş Organizasyonu	Zorunlu	2	0	2
3	Baş Boyun Anatomisi ve Histolojisi	Zorunlu	2	0	4
4	Ortodonti I	Zorunlu	2	2	5
5	Türk Dili I	Zorunlu	2	0	2
6	Yabancı Dil I	Seçmeli	2	0	2
7	Çiğneme Fizyolojisi	Zorunlu	2	0	2
8	Diş Morfolojisi	Zorunlu	3	6	11
1. DÖNEM		Toplam	17	8	30

PROGRAMDA OKUTULAN DERSLER

N o	Ders Adı	Ders Türü	DERS	UYGULA MA	AKTS
1	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	Zorunlu	2	0	2
2	Artikülatörler ve Yüz Arkı	Zorunlu	2	0	5
3	Ortodonti II	Zorunlu	2	2	4
4	Türk Dili II	Zorunlu	2	0	2
5	Yabancı Dil II	Seçmeli	2	0	2
6	Hareketli Protezler I	Zorunlu	3	4	9
7	Sabit Protezler I	Zorunlu	2	4	6
2. DÖNEM		Toplam	15	10	30

PROGRAMDA OKUTULAN DERSLER

	Ders Adı	Ders Türü	DERS	UYGULAM A	AKTS
1	Sabit Protezlerde Mesleki Uygulamalar	Zorunlu	3	4	8
2	Porselen Protezler I	Zorunlu	3	4	7
3	Seçimlik Ders - 1-2	Seçmeli	2	0	10
4	Hareketli Protezler II	Zorunlu	3	4	5
3.DÖNEM		Toplam	11	12	30

N o	Ders Adı	Ders Türü	D	U	AKTS
1	Porselen Protezler II	Zorunlu	3	6	7
2	Hareketli Protezler III	Zorunlu	2	4	7
3	Sabit Protezler II	Zorunlu	2	4	6
4	Seçimlik Ders - 3-4	Seçmeli	2	0	10
4. DÖNEM		Toplam	9	14	30

PROGRAMDA OKUTULAN DERSLER SEÇMELİ

N o	Ders Adı	Ders Türü	DERS	UYGU LAMA	AKTS
1	Hassas Tutucular	Seçmeli	2	0	5
2	İleri Porselen Teknikleri	Seçmeli	2	0	5
3	Geriatrik Prostodonti	Seçmeli	2	0	5

N o	Ders Adı	Ders Türü	DERS	UYGUL AMA	AKTS
1	Çene Yüz Protezleri	Seçmeli	1	2	5
2	İmplant Üstü Protezler	Seçmeli	2	0	5
3	Diş Protez Laboratuvarında Dezenfeksiyon ve Sterilizasyon	Seçmeli	2	0	5

KAYNAK

- mebk12.meb.gov.tr
- <http://www.osstercihrehberi.com>
- <http://www.derszamani.net>
- <http://llp.marmara.edu.tr>

Mehmet Akif Alagöz

TEŞEKKÜRLER